

Aktuaalsed aretuses

Tanel Bulitko

Seemendustulemused

- Seemendusi üldse: 208366
- Seemendusi: 198365
- Esmakordseid seemendusi: 103095
- Tiinestumine esmakordsest seemendusest: 55274
- Tiinestumisindeks: 1,86
 - EPK 1,71
 - EK 1,82
 - EHF 1,90
 - muud tõud 1,56
- Tiinestumise % esmakordsest seemendusest: 53,6
 - EPK 58,4
 - EK 55,7
 - EHF 52,3
 - muud 66,7

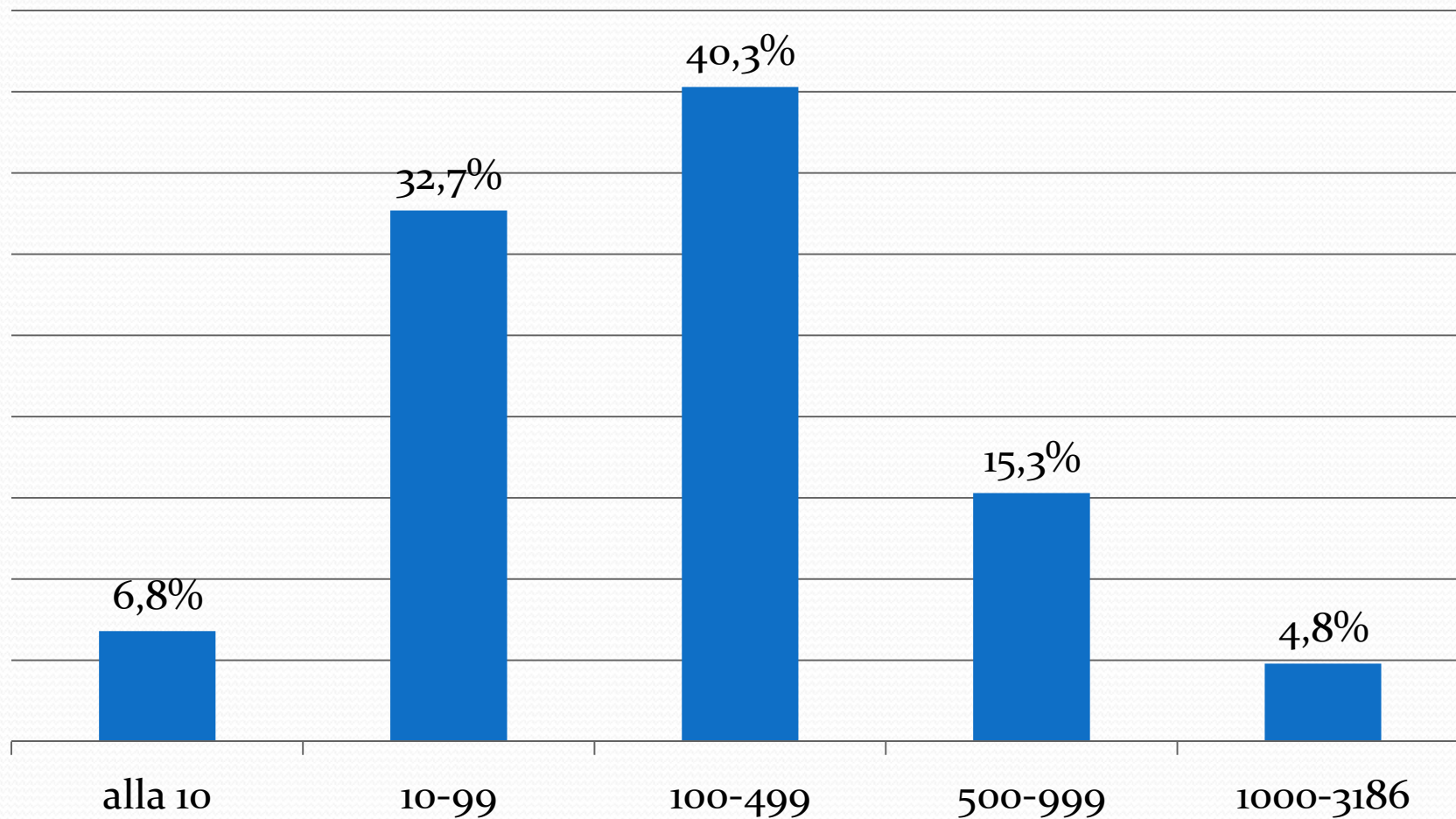
Seemendustulemused 2013 (25.03.14):

Maakond	Seemendusi üldse	% üld	Seemendusi	% üld	Tiinnostumisi	% üld	1 x seem	% üld	Tiinnostumisi 1 x seem	% üld
Harju	9403	4,5	9034	4,6	5279	5,0	5042	4,9	3050	5,5
Hiiu	768	0,4	748	0,4	478	0,4	453	0,4	281	0,5
I-Viru	3684	1,9	3589	1,8	2005	1,9	2041	2,0	1153	2,1
Jõgeva	25833	12,4	24614	12,4	12952	12,2	12694	12,3	6574	11,9
Järva	33293	16,0	31475	15,9	16215	15,3	15763	15,3	8113	14,7
Lääne	5408	2,6	5214	2,6	2868	2,7	2748	2,7	1547	2,8
L-Viru	25364	12,2	24172	12,2	12754	12,0	12207	11,8	6461	11,7
Põlva	15164	7,3	14432	7,3	7508	7,1	7120	6,9	3485	6,3
Pärnu	20210	9,7	19509	9,8	10546	9,9	10273	10,0	5585	10,1
Rapla	13824	6,6	12585	6,3	6396	6,0	6129	5,9	3075	5,6
Saare	10647	5,1	9996	5,0	5862	5,5	5689	5,5	3288	6,0
Tartu	14237	6,8	13890	7,0	7626	7,2	7473	7,3	4107	7,4
Valga	6926	3,3	6708	3,4	4053	3,8	3992	3,9	2452	4,4
Viljandi	16237	7,8	15343	7,7	8057	7,6	7745	7,5	4042	7,3
Võru	7357	3,5	6929	3,5	3717	3,5	3648	3,5	1977	3,6
EESTI	208355	x	198235	x	106316	x	103017	x	55190	x

Seemendustulemused 2013 (25.03.14):

Maakond	TI	+/- üld	T % 1 x seem	+/- üld	seemendajaid
Harju	1,71	0,16	60,5%	6,9%	21
Hiiu	1,56	0,30	62,0%	8,4%	3
Ida-Viru	1,79	0,07	56,5%	2,9%	10
Jõgeva	1,90	-0,04	51,8%	-1,8%	39
Järva	1,94	-0,08	51,5%	-2,1%	44
Lääne	1,82	0,04	56,3%	7,7%	14
Lääne-Viru	1,90	-0,04	51,8%	-0,7%	47
Põlva	1,92	-0,06	48,9%	-4,7%	21
Pärnu	1,85	0,01	54,4%	0,8%	46
Rapla	1,97	-0,11	50,2%	-3,4%	30
Saare	1,71	0,16	57,8%	4,2%	32
Tartu	1,82	0,04	55,0%	1,4%	28
Valga	1,66	0,20	61,4%	7,8%	22
Viljandi	1,90	-0,04	52,2%	-1,4%	38
Võru	1,86	0,00	54,2%	0,6%	26
EESTI	1,86	x	53,6%	x	351

352 seemendajat

Seemendustulemused 2013 (25.03.14):

Seemendajaid	% seemendajatest	T % 1 x seemendustel
55	15,6 %	> 70 %
174	49,4 %	50 – 69,9 %
76	21,6 %	40 – 49,9 %
46	13,1 %	< 40 % (madalaim 11,8 %)

- 196 (55,7%) seemendaja tulemused on üle
- 156 (44,3%) alla
- Eesti keskmise (56,3%)

Seemendustulemused 2013 (25.03.14):

Seemendajaid	% seemendajatest	T indeks
13	3,7 %	1 - 1,2
65	18,5 %	1,21 - 1,5
130	36,9 %	1,51 - 1,86
45	12,8 %	1,87 - 2,00
99	28,1 %	2,01 - 8,83

- 208 (59,1 %) seemendaja tulemused on üle
- 144 (40,9 %) alla
- Eesti keskmise (1,86 %)

Seemendustulemused 2013 (25.03.14):

Nimi	maakond	seem. üldse	seem.	tiin.	esmak seem	tiinestus esmak. seem.	TI	TI% esm.
KAHUR TIIT	Järva	5869	5827	3244	3186	1764	1,80	55,4%
KORKMAN EVI	Pärnu	3773	3637	2093	1996	1158	1,74	58,0%
EINASSOO SIIM	Põlva	4006	3891	2171	1934	955	1,79	49,4%
TIIRATS JAANUS	Viljandi	3752	3423	1697	1660	795	2,02	47,9%
KIVI RAUL	Järva	4489	4062	1600	1460	517	2,54	35,4%
LIBEROVA GALINA	Järva	2712	2587	1417	1445	832	1,83	57,6%
BAUMVERK MAARIKA	Harju	2485	2321	1413	1385	830	1,64	59,9%
KARTAU LINDA	Põlva	2814	2603	1416	1369	717	1,84	52,4%
VAINO VIRVE	L-Viru	2531	2361	1402	1311	753	1,68	57,4%
LIIVLAID ANTS	Valga	2215	2177	1291	1298	740	1,69	57,0%
VIITAK PILLE	Jõgeva	2475	2368	1267	1240	610	1,87	49,2%
RAUDSEP ÕIE	Valga	1651	1646	1172	1178	866	1,40	73,5%
KORSTEN EVI	Jõgeva	1890	1747	1147	1119	736	1,52	65,8%
ALATSEI TIIT	L-Viru	2301	2196	1122	1108	506	1,96	45,7%
KÜLVJA AARE	Järva	1868	1849	1174	1105	678	1,57	61,4%
MUDDI AIN	Harju	2408	2322	1085	1032	512	2,14	49,6%
SOOTLA FRED	Viljandi	2486	2258	1174	1015	504	1,92	49,7%
HUNT HANNES	Pärnu	1933	1905	1050	995	566	1,81	56,9%
HÄMARSALU MALLE	Rapla	2025	1937	1018	990	486	1,90	49,1%
PALOPSON REIN	Põlva	2110	1999	1042	976	514	1,92	52,7%

Probleemid

- Seemendusregistri täitmine ei vasta nõuetele
 - seemendused ei ole sisse kantud kronoloogilises järjekorras
 - kõik seemendused ei ole kantud registrisse
 - eksitakse pulli nime ja koodiga (NB! Jälgige saatelehte)
 - ei ole märgitud veise reg nr
- Seemendusregister täidetakse laudast väljas! Vead!

Probleemid

- Sisestuslehele ega andmebaasi ei registreerita **SS** sperma märkust.
- Sisestuslehte ei edastata igal spermapäeval.
- Seemendusi ei registreerita andmebaasi **35** päeva jooksul peale seemenduse teostamist (2013 – 12,8% sisestatud seemendustest)
- N. 2014 a märtsis sisestati 2013 a augusti – oktoobri (ka XI-XII) seemendusi!!!
- Eksitakse koodide sisestamisega (mitte jk alused karjad). Nii juhtub, et Võrust seemendatakse näiteks Sõrves ja Harjust Värskas

Probleemid

- Ei seemendata sama tõugu pulliga (isegi SS sperma pannakse teisele tõule!).
- Valmistatakse ette mitu kõrt korraga! Ei jälgita ülesulutamise t° ($+35^{\circ}$)
- Ühel innaperioodil seemendatakse eri pullidega
- Tihti küsitakse odavat spermat!

PIIMAVEISTE JÕUDLUSKONTROLLI ARENG

aasta	EHF arv	EHF %	EPK arv	EPK %	EK arv	EK %	KOKKU
1970	67628	30,8	151 100	68,7	1131	0,5	219 867
1980	99308	37,8	162 153	61,8	984	0,4	262 445
1990	125 235	50,7	121 125	49,1	566	0,2	246 926
2000	71799	70,3	29875	29,3	443	0,4	102 117
2005	73261	73,0	26607	26,5	537	0,5	100 405
2009	68058	76,1	20578	23,0	475	0,5	89389
2010	67904	76,8	19724	22,3	461	0,5	88438
2011	69216	77,8	18917	21,3	493	0,6	88967
2012	70511	78,7	18294	20,4	479	0,5	89616
2013	71716	79,1	18175	20,0	441	0,5	90702

Piimatoodang

aasta	EHF piim	EHF r%	EHF v%	EPK piim	EPK r%	EPK v%	EK piim	EK r%	EK v%	Kõik piim	Kõik r%	Kõik v%
1970	3457	3,65		3167	3,72		3003	4,28		3256	3,69	
1980	3791	3,81		3526	3,94		3394	4,27		3626	3,89	
1990	4586	4,01	3,15	3869	4,17	3,30	3430	4,43	3,32	4232	4,09	3,22
2000	5182	4,20	3,25	4441	4,39	3,36	3936	4,78	3,49	4960	4,29	3,28
2005	6722	4,17	3,31	5962	4,32	3,42	4524	4,59	3,44	6509	4,21	3,34
2010	7778	4,07	3,35	7152	4,24	3,43	4850	4,55	3,38	7613	4,11	3,36
2011	7926	4,06	3,38	7268	4,22	3,44	4461	4,56	3,42	7756	4,10	3,39
2012	8232	4,02	3,38	7539	4,15	3,45	4551	4,56	3,44	8059	4,04	3,39
2013	8611	3,97	3,36	7820	4,12	3,44	4697	4,53	3,42	8416	4,00	3,38

Lehmade osakaal ja piimatoodang

Maakond	Lehmi	Piim kg	± 2012
Tartu	6,6	9558	+ 450
Põlva	6,9	8985	+ 464
L-Viru	12,0	8712	+ 375
Järva	14,9	8648	+ 494
Rapla	6,4	8553	+ 363
Jõgeva	11,1	8461	+ 218
Pärnu	10,7	8238	+ 140
Valga	3,9	8175	+ 442
Võru	3,9	8170	+ 233
Viljandi	7,6	8005	+ 396
Ida-Viru	2,1	7920	+ 307
Lääne	2,9	7792	+ 432
Harju	4,9	7764	+ 433
Saare	5,4	7542	+ 286
Hiiu	0,6	4893	-56

Üle 10000 kg tootjad vs Eesti

• Karja suurus	145 – 1351	120,6
• Piimatoodang	10025 – 12386	8416
• Eluajatoodang	22405 – 35603	
• Vanus praakimisel	53 – 74	64
• Praakimise %	21,6 – 44,8	30,4%
• Poegimisvahemik	12,7 – 14,9	14
• Esmaspoegimisiga	25,1 – 29,6	27,3
• Seemendusi T kohta	1,6 – 2,9	1,9
• Kinnispäevi	36 – 82	70
• Vanus laktatsioonides	1,97 – 2,73	

Rekordlehmad EHF

- I laktasioon (R+V, kg): Tartu Agro AS lehm
EE 11128908 (Bartele-ET x Milstrand-Red) 1- 14000 – 4,06 – 3,37 – **1041** (2013)
- I laktatsioon (piimatoodang): Tartu Agro AS lehm
EE 11128427 (Oliver x Impuls-ET) 1 – 16325 – 2,64 – 3,06 (2013)
- Piimatoodang (kõik lehmad):
Õnne EE 9154278 (Maurizzo x Suede-ET) Torma POÜ (Jõgeva)
2 – 18970 – 3,17 – 611 – 3,07 – 582 – 1193 (15.01.14)
- R+V kg järgi (kõik lehmad):
Tartu Agro AS lehm Belynda EE 8220790 (Bennet-ET x Profi-ET)
4 – 18917 – 3,58 – 677 – 3,30 – 624 – **1301** (15.03.13)
- Kontrollpäeva järgi: Torma POÜ lehm
Tare EE 5640614 (Impuls x Cedric) 84,6 kg (04.04.09)
- Eluea toodang: Tartu Agro AS Jacqueline EE 2211534 (Jaco x Cedric) (2013)
140491 – 4,02 – 5652,6 – 3,16 – 4436,4 – 10089

Rekordlehmad EPK

- I laktasioon (R+V, kg): Tartu Agro AS lehm
EE 6788902 (Ascona x Cartoon) 1- 13078-4,74-360-**1090** (**2009**)
- I laktatsioon (piimatoodang): Kõljala POÜ lehm
EE 11298694 (Kian-Red x Lord) 1 - 14782 - 3,11 - 3,60 (**2013**)
- Piimatoodang (kõik lehmad):
Miilas EE 8981073 (Guido-Red x Ramshammar) Kõljala POÜ (Saare)
3 - 18189 - 2,32 - 422 - 3,07 - 558 - 980 (**01.09.13**)
- R+V kg järgi (kõik lehmad):
Peri POÜ lehm Tilda EE 8306012 (Komty-Red x Romeo)
3 - 14531 - 5,09 - 740 - 3,71 - 539 - **1279** (**22.12.08**)
- Kontrollpäeva järgi: Kõljala POÜ lehm
Miilas EE 8981073 (Guido-Red x Ramshammar) 79,8 kg (**05.01.13**)
- Eluea toodang: Kõpu PM OÜ MUSTIK EE 1060270 (Jupi x Zoran) (**2013**)
102318 - 3,94 - 4029,2 - 3,24 - 3316,2 - 7345,4 (2013)

Eesti positsioon EL-s 2012

	Riik	Lehmi x 1000	Piima kg		Riik	Lehmi x 1000	Piima kg
1.	Taani	579	8701	14.	Austria	523	6448
2.	Rootsi	346	8281	15.	Luksemburg	45	6409
3.	Soome	280	8215	16.	Malta	6	6387
4.	Hispaania	827	7904	17.	Küpros	0	6304
5.	Holland	1541	7713	18.	Kreeka	144	6299
6.	Tšehhi	367	7705	19.	Belgia	504	6286
7.	Inglismaa	1812	7697	20.	Itaalia	2009	5650
8.	Eesti	96	7650	21.	Poola	2346	5573
9.	Saksamaa	4191	7280	22.	Leedu	331	5558
10.	Portugal	237	7203	23.	Läti	164	5550
11.	Ungari	253	7185	24.	Sloveenia	109	5517
12.	Prantsusmaa	3643	6844	25.	Iirimaa	1060	5092
	EL (27)	23026	6618	26.	Bulgaaria	287	3915
13.	Slovakkia	154	6501	27.	Rumeenia	1178	3429

Lihaveiste arv maakondades (PRIA)

maakond	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.01.11	01.01.12	01.01.13	01.01.14
Saare	2622	3436	4331	5169	6011	6972	8092
Lääne	3061	3553	4067	4655	5527	6158	7133
Rapla	2206	2889	3332	3971	4523	5064	5801
Pärnu	2119	2596	2984	3586	4212	4778	5708
Viljandi	1266	1675	2092	2527	2873	3403	3839
L-Viru	1838	2206	2746	3332	3737	4425	4991
Hiiu	2023	2092	2562	2931	3092	3339	3836
Harju	1909	2191	2445	2767	2944	3698	3849
Tartu	668	665	636	679	820	1042	1387
Võru	1444	1790	2297	2222	2510	2600	3063
Valga	1034	1322	1724	1896	2121	2518	2982
Jõgeva	727	759	957	1163	1323	1752	2333
Ida-Viru	599	831	991	1216	1322	1461	1680
Järva	599	1005	1466	1913	1997	2257	2457
Põlva	587	805	1101	1252	1320	1510	1897
Kokku	22702	27815	33731	39279	44332	50977	59038

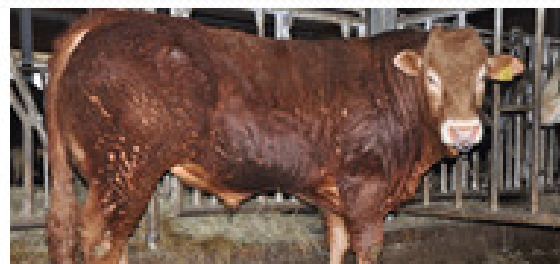
Lihaveiste arv (JKK) 01.01.13

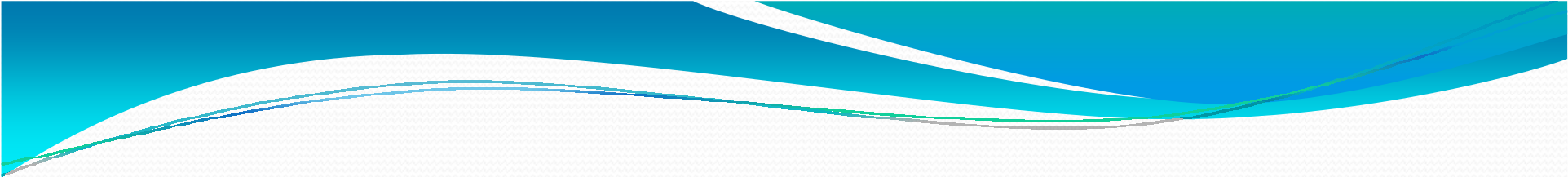
	Puhtatõulised		Ristandid		Kokku	
Tõug	kokku	%	kokku	%	kokku	%
Ab	1734	6,4%	5197	19,0%	6931	25,4%
Ba	98	0,4%	1158	4,2%	1256	4,6%
Au	15	0,05%	0	0,0%	15	0,05%
Bb	2	0,01%	339	1,2%	341	1,2%
Ga	98	0,4%	95	0,3%	193	0,7%
Hf	1470	5,4%	3454	12,7%	4924	18,1%
Li	1334	4,9%	4955	18,2%	6289	23,1%
Pi	2	0,01%	209	0,8%	211	0,8%
Si	1027	3,8%	2163	7,9%	3190	11,7%
Ch	751	2,8%	1471	5,4%	2222	8,2%
Hc	1509	5,5%	218	0,8%	1727	6,3%
Kokku	8040	29,5%	19259	70,5%	27299	x
PRIA 01.01.14 kokku: 59038 (+8061 vrdl. 2012.a)						
JK-s 46,2% kõikidest LV (+0,1% vrdl. 2012.a)						

Lihatõu aretajatele

Pakkumises 66 pulli sperma:

- Li 22	- Ba 2
- Ch 16	- Au 1
- Si 7	- Hc 1
- Hf 6	
- Ab 5	
- Pi 4	
- Bb 2	

Aretustrendid maailmas

- Genoomselektatsioon
- Nudisuse geen – Polled Genetics
- Robotlüksile sobivad pullid
- Lüksikiirus
- Juustu tootmiseks sobivad pullid
- Sugulusaretus - Outcross
- Suguselekteritüd sperma /Proheifer

Lehmade aretusväärtuste keskmised sünniaastate järgi EHF

Sünni- aasta	Lehmade arv	Rel%	AV piim(kg)	AV rasv(kg)	AV rasva%	AV valk(kg)	AV valgu%	SPAV	SSAV
1993	12914	60	-1087	-33	+0.15	-34	+0.03	65	106
1994	14059	60	-1049	-29	+0.19	-32	+0.04	67	104
1995	15598	61	-1007	-29	+0.16	-31	+0.03	67	105
1996	16381	61	-957	-25	+0.19	-29	+0.03	68	105
1997	15967	62	-931	-23	+0.20	-28	+0.03	69	105
1998	15666	63	-765	-20	+0.15	-24	+0.02	72	103
1999	15560	63	-577	-15	+0.11	-18	+0.02	75	103
2000	17347	63	-620	-18	+0.09	-20	+0.01	74	103
2001	18100	63	-492	-15	+0.06	-16	+0.01	76	105
2002	19008	63	-220	-8	+0.02	-8	+0.00	82	102
2003	19021	63	-121	-6	+0.00	-4	+0.00	84	102
2004	19477	63	-102	-3	+0.03	-2	+0.01	85	103
2005	19448	62	+13	+0	+0.01	+0	+0.00	87	104
2006	20525	62	+101	+1	-0.03	+5	+0.02	89	106
2007	20188	62	+226	+3	-0.06	+8	+0.02	91	105
2008	20832	61	+346	+8	-0.07	+12	+0.01	93	104
2009	20387	59	+508	+14	-0.06	+16	+0.00	96	103

Udara tervis – mida hinnatakse?

- Erinevad udara tunnused:

- Eesudara kinnitus
- Tagaudara kõrgus
- Keskside
- Udarapõhja kõrgus
- Esinisade asetus
- Esinisade pikkus
- Taganisade asetus

Udara tervis – mida hinnatakse?

- SSAV – soomaatiliste rakkude aretusväärtus
- Lüpsikiirus
- Kliinilised, subkliinilised udarapõletikud – mastiidid
- Piima tilkumine udarast
- Piima kaseiinitüübid

Mastiit

- Mastiit ja udara vead on olnud aastaid peamiseks lehmade praakimise põhjuseks
- Mastiidi tagajärjel:
 - Langeb piima kvaliteet
 - Langeb piimatoodang
 - Toimub lüpsilehmade enneaegne praakimine
 - Loomade heaolu halvendaja
 - Teadmata mastiiti põdenud ja antibiootikumidega ravitud lehmapiima mõju inimese tervisele

Üle 500 tuh/ml piimas – 141 karjas

- 2013 märts – JKK andmetel

3-10 lehma	37 karja	26,2%
21-50 lehma	43 karja	30,4%
> 100 lehma	23 karja	16,3%

Udara tervis Eesti piimakarjades

- Paranemistendents
 - Uued lüpsifarmid
 - Lüpsitehnoloogia
 - Kõrgetoodanguliste lehmade sagedasemad lüpsikorrad
 - Tasakaalustatud söödaratsioon
 - Aretusvalikud

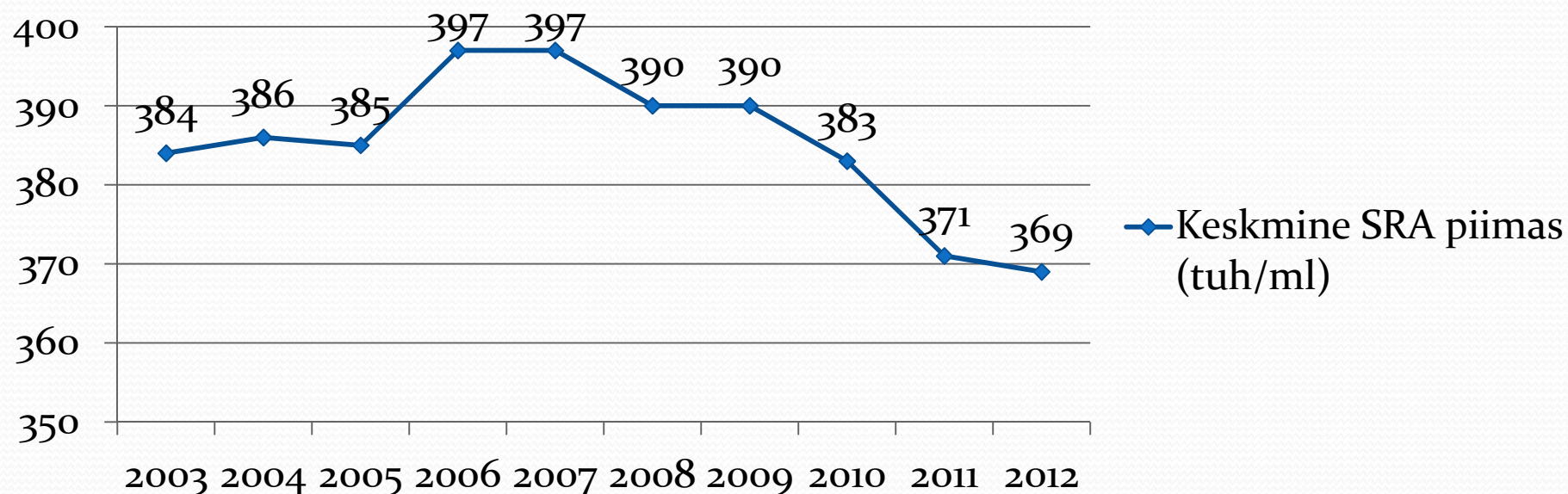
Lehmade praakimine udara haiguste tõttu

aasta	%	arv
2004	26	7501
2005	25,4	7045
2006	24,7	7340
2007	25,0	8194
2008	21,6	6556
2009	21,6	6506
2010	20,8	5546
2011	19,9	5355
2012	21,1	5871
2013	20,5	5648

Somaatilised rakud

- Erinevates karjades varieeruv somaatiliste rakkude tase
- Juuli-august som rakkude arvu suurenemise trend

Hollandi udaraterwise standardid

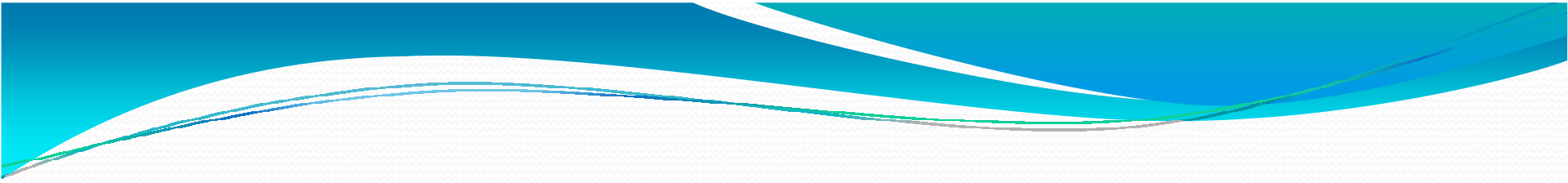
- Kliiniline mastiit < 15%
- Keskmine SRA < 150000/ml
- Kõrgendatud SRAga loomi < 10%
- Kõrgendatud SRAga uustulnukad < 6%
- Praakimine (udar ja nidad) < 5%
- Korduvjuhused < 10%
- Pealeastunud nidad < 2%
- Nakatumisi kinnisperioodil < 10%
- Terveksravitud kinnisperioodil > 70%

Seemenduspullide kasutamine

Pull	Realiseerimine	SSAV
Perfect	9632	97
Marius	8688	98
Klondike	7368	116
Berlingo	6645	101
Almar	4531	117
Barselona	3244	102
Ramsau	3191	116
Kismet	2840	114
Ciro	1746	122
Rodeo	1611	122
Torvald	1380	109
Addio	1313	117

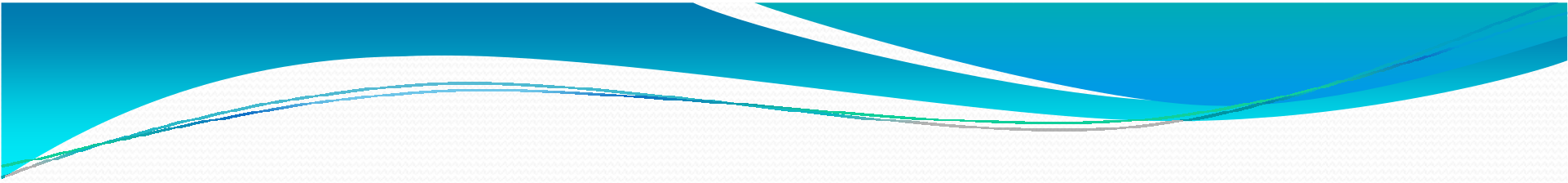

Eduard SSAV 137
Miracle SSAV 65

Aretusvalik enne

- Aretuse eesmärk saada palju piima
 - + 2000 kg
- Hiljem lisandusid:
 - lehmade välimiku tunnused
 - udara tervise tunnused
 - kasutusiga

Aretusvalik täna

- Täna on lisandunud:
 - sigimine
 - tootlikku kestvust iseloomustavad tunnused
 - sünni- ja poegimiskergus
- Somaatiliste rakkude aretusväärtus on täna üks olulisemaid valikutunnuseid meie karjades

PULLIDE MÜÜGI TOP 2013

ostusperma

Pulli nimi	nr.	Ost	Müük	Jääk
		2013.a	2013.a	31.12.13
EHF				
REUTER -ET	65560	2000	1856	117
MAXIMO-RED	65452	0	1406	104
WIZZARD	65575	0	1020	0
WAYANG	65054	1016	1016	0
LONAR -ET	65067	1000	1000	43
EPK				
CIGAR	42678	2900	2081	810
HARVARD	42560	1123	1000	38
FASTRUP	42412	1015	1000	29
LIHATÕUD				
ILOT	91844	615	612	0
ILLICO	91370	0	214	786
GEST	95849	0	427	62

PULLIDE MÜÜGI TOP 10 2013

omatoodetud sperma

Pulli nimi	Tõug	tõur.			Eluaja	Müük	Jääk
			SPAV	SSAV	toodang	2013	31.12.13
EHF							
PERFECT-ET	EHF	56248	104	95	31010	13024	8069
MARIUS	EHF	6666	101	97	27770	12932	9825
KLONDIKE-ET	EHF	56679	117	115	47030	9450	343
BERLINGO	EHF	6375	130	100	94595	8698	28730
MICHA	EHF	7384	genoom 135*	116	11450	5720	5622
BALTIMO-ET	EHF	7381	genoom 130*	110	13680	5707	7958
RAMSAU	EHF	6870	103	117	23775	5132	15314
ALMAR	EHF	6775	112	119	7150	4581	0
BARSELONA	EHF	6602	109	101	24170	4174	14248
KISMET-RED	EHF	56465	125	112	31900	3781	17698
EPK							
LICHT	EPK	427	140	100	8150	2595	3836
GARHAM	EPK	356	124	94	8735	1260	490
FASCAR	EPK	521	Test	X	8010	787	7223
FANTO	EPK	516	Test	X	8155	769	7386
FASTOX	EPK	521	Test	X	8010	787	7223
FASTER	EPK	519	Test	X	8075	738	7337
FIDELLO	EPK	522	Test	X	8020	705	7315
CENTI	EPK	518	Test	X	7640	698	6942
LUDOMAR	EPK	424	115	110	8055	688	5178
CENTER	EPK	381	103	101	8220	683	4423

PULLIDE MÜÜGI TOP 10 2013

omatoodetud sperma

Pulli nimi	Tõug	tõur.	Eluaja	Müük	Jääk
			toodang	2013	31.12.13
LIHATÕUD					
NARBON	Au	89001	955	500	453
BYRON	Li	98058	2390	489	377
ELIT	Ba	93013	8460	386	6709
HELD	Si	92014	2520	358	17
ELVIS	Si	92013	3560	327	1028
BAMBINO	Li	98072	5785	316	4609
CARMO	Si	92032	4165	291	3727
MARCUS	Ab	95184	2980	219	2759
ERTIGE	Li	98069	12910	204	11533
RUBI	Ch	96008	5205	184	3636

EHF pullide TOP

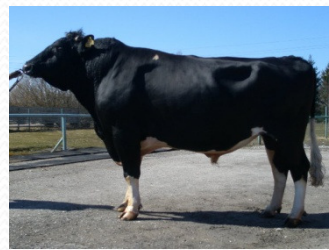
<i>Piima kg</i>	
Langelore	2459
Berlingo	2396
Jeffer	2315
Olmar	2053
Maher	2019
Nazard	1957
Malone	1954
Klondike	1882
Mister X	1862
Horizon	1780
Wolder	1780
Delgado	1763

<i>Rasva kg</i>	
Kismet Red	80
Berlingo	77
Maulord	70
Wiirsma	66
Dekker	65
Addio	65
Gordum	65
Mister X	62
Ballet	59
Steven	57
Del	56
Nazard	56

<i>Valgu kg</i>	
Berlingo	75
Diva	64
Gordum	63
Kismet Red	61
Olmar	60
Arseno	58
Delgado	58
Klondike	58
Addio	57
Lanold	55
Jeffer	55
Jerudo Red	54

<i>Rasva %</i>	
Ballet	0,51
Kiano Red	0,48
Wouter	0,40
Dekker	0,39
Winric	0,38
Addio	0,32
Steven	0,29
Boston	0,29
Ramsau	0,26
Belfast	0,24
Barselona	0,23
Waiden	0,22

<i>Valgu %</i>	
Spencer Red	0,45
Kiano Red	0,33
Dominic	0,32
Addio	0,30
Steven	0,25
Wouter	0,23
Dorin	0,22
Lanold	0,21
Relaks	0,20
Lancaster	0,20
Antar	0,19
Maveric	0,17

EHF pullide TOP

<i>Tüüp</i>		<i>Udar</i>		<i>Jalad</i>		<i>SVAV</i>		<i>SSAV</i>	
Mister X	133	Match	126	Walnut	123	Perfect	128	Proman	127
Jaaron	123	Perfect	121	Marius	119	Mister X	121	Marlon	124
Marlon	123	Bernardis	117	Ramsau	117	Jaaron	121	Ciro	123
Lancaster	122	Ramsau	117	Ballett	116	Ramsau	118	Kiano Red	123
Proman	119	Arnim	116	Otler	116	Match	118	Profil	120
Jens	118	Ballet	116	Miracle	116	Arnim	117	Lanold	119
Delgado	116	Wilmar	116	Wilmar	115	Walnut	117	Ramsau	118
Empire	116	Jaaron	115	Barselona	115	Jens	115	Horizon	118
Milkstar	115	Lamell	115	Arnim	114	Auner	115	Nazard	118
Agret	115	Marlon	114	Alto	114	Otler	114	Addio	117
Miracle	115	Jens	113	Barment	113	Torvald	114	Auner	116
Walnut	115	Auner	113	Langelore	112	Klondike	114	Dekker	115

EHF pullide TOP

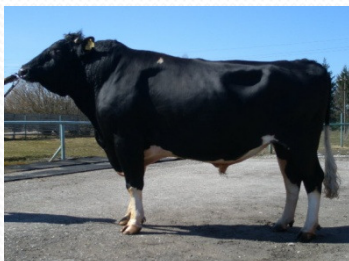
SPAV	
Berlingo	133
Kismet Red	126
Gordum	125
Addio	122
Delgado	122
Diva	121
Olmar	121
Maulord	120
Mapond	120
Arseno	119
Jerudo Red	119
Mister X	119

SGAV	
Horizon	124
Kiano Red	123
Belfast	117
Jasmo	116
Osvar	116
Bremen	116
Walnut	115
Spencer Red	114
Bernardis	114
Ramsau	113
Wilmar	113
Wouter	112

STAV	
Ramsau	121
Dominic	121
Kiano Red	120
Barment	120
Profil	120
Spencer	118
Jeffer	117
Lanold	116
Wolder	116
Landri	116
Ciro	114
Prolak	114

SKAV	
Kismet Red	126
Berlingo	124
Addio	122
Klondike	122
Delgado	121
Ciro	119
Lanold	119
Jerudo Red	118
Jeffer	116
Mister X	116
Horizon	116
Marlon	116

Piima kg / lakt	
Harlow	9477
Olmar	9170
Nazard	9063
Horizon	8896
Jaaron	8889
Diva	8888
Relaks	8802
Malone	8678
Airtim	8633
Jeffer	8599
Mister X	8587
Maher	8582

EHF pullide TOP

<i>Kuivaine kg (rasv+valk)</i>	
Berlingo	152
Kismet Red	141
Gordum	128
Maulord	122
Addio	122
Mister X	114
Delgado	114
Wolder	107
Steven	105
Olmar	104
Jerudo Red	102
Wiirsma	100

<i>Poegimiskergus</i>	
Addio	118
Airtim	118
Jolar	115
Kiano Red	114
Boston	113
Walnut	112
Horizon	112
Spencer	110
Arseno	110
Mapond	110
Jaaron	110
Bastiaan	110

<i>Surnult sündides</i>	
Boston	125
Relaks	124
Mapond	123
Gordum	122
Jolar	119
Steven	118
Airtim	117
Walnut	116
Wolder	116
Arseno	115
Roman	114
Ciro	113

<i>Realiseerimine2013/11</i>	
Micha	3049
Perfect	2399
Baltimo	1972
Marius	1702
Ramsau	1621
Sebastiano	1485
Klondike	1120
Torvald	987
Gordum	978
Berlingo	885
Mister X	848
Chicco	705

<i>Seem.registreerimine</i>	
Micha	3106
Baltimo	1925
Marius	1752
Perfect	1685
Sebastiano	1443
Ramsau	1173
Klondike	1084
Berlingo	840
Chicco	763
Gordum	762
Mister X	667
Lancaster	646

EPK pullide TOP

<u>PIIM</u>	
Licht	2228
Pronif	1962
Ruberto	1792
Ludaks	1756

<u>RASVA %</u>	
Ascip	0,26
Center	0,09
Bahaks	0,07

<u>VALGU %</u>	
Ascon	0,14
Garham	0,13
Pronif	0,09

Center	162
Ascip	464
Bruto	522
Bahaks	528

Rubert-Red	115
Ludomar	111
Davant	111
Pronif	110
Bermon	109

Garham	112
Davant	109
Ascip	109
Caan	108

Pronks	119
Prooton	116
Pronif	115

TÜÜP <100 - 54,5% (12 pullil)

Bahaks	85
Bahtud	87
Licht	90
Garham	91

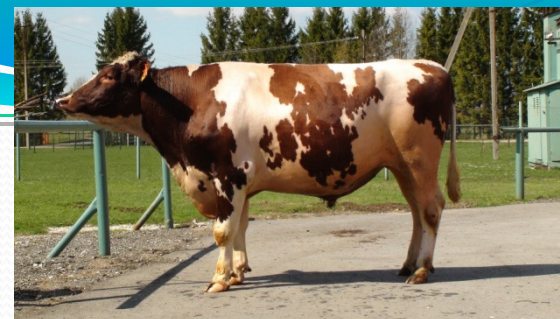
UDAR <100 - 27,3% (6 pullil)

Cicak	91
Pronif	98
Bermon	98
Licht	98

JALAD <100 - 27,3% (6 pullil)

Banmar	81
Bantor	88
Caan	94

EPK pullide TOP

		<u>SSAV</u>	<100 - 27,2% (6 pullil)
Banmar	120	Rubaks	82
Caan	118	Bahtud	91
Ludaks	117	Garham	93
Ascip	117	Lichra	94

		<u>SKAV</u>	v.heaaa!!!	<100 - 0%
Pronif	138	Bruto	104	
Licht	128	Bahaks	104	
Ruberto	126	Pronks	104	

		<u>SGAV</u>	<100 - 63,6% (14 pullil)
Ludomar	114	Rubert-Red	61
Bruto	113	Rubaks	61
Davant	108	Licht	77

		<u>STAV</u>	v. head AV-d!!	<100 - 13,6% (3 pullil)
Kiano-Red	120	Ludomar	84	
Cicak	117	Rubaks	89	
Pronif	115	Ruberto	99	

EPK pullide TOP

8 k.l.l andmed

Licht	28,2
Davant	27,1
Ruberto	26,0
Rubaks	25,8

Prooton	19,5
Bruto	21,4
Center	23,3
Ludaks	23,6

SPAV

Pronif	143
Licht	138
Ruberto	128
Garham	124

Pronks	100
Bruto	102
Center	103
Bahaks	104

EPK pullide TOP

	<u>TÜTARDE I lakt. toodang</u>		>7000 kg 75% (15 pullil)
Davant	9074	Bruto	6127
Licht	8136	Center	6620
Ruberto	7915	Ludaks	6809
Rubaks	7650	Cicak	6920

	<u>POEGIMISKERGUS (mullikatele sobivus)</u>		
väiksem vasikas		suurem vasikas	
Cicak	124	Pronif	74
Prooton	116	Banmar	80
Ascon	114	Rubaks	81
Bahtud	112	Ascip	82

	<u>SURNULTSÜNDIDE ESINEMINE</u>		
ss esinemissagedus väiksem		ss esinemissagedus suurem	
Ascon	124	Bermon	75
Bantor	117	Davant	84
Cicak	114	Bahtud	85
Ludomar	108	Ruberto	90

Kasutusel olevate pullide TOP

<i>Piima kg</i>	
Ruble	2993
Langelore	2459
Berlingo	2396
Jeffer	2315
Strategist	2125
Cancun	2071
Olmar	2053
Emdaru	2030
History	2023
Maher	2019
Nazard	1957
Malone	1954

<i>Rasva kg</i>	
Kismet Red	80
Berlingo	77
Ruble	74
History	73
Maulord	70
Strategist	69
Levi	69
Wiirsma	66
Dekker	65
Addio	65
Gordum	65
Mister X	62

<i>Valgu kg</i>	
Ruble	87
Berlingo	75
Strategist	69
Levi	68
History	67
Cancun	67
Emdaru Red	67
Diva	64
Gordum	63
Sherac	62
Kismet Red	61
Olmar	60

Kasutusel olevate pullide TOP

<i>Rasva %</i>	
Ballet	0,51
Kiano Red	0,48
Wouter	0,40
Dekker	0,39
Winric	0,38
Addio	0,32
Steven	0,29
Boston	0,29
Ramsau	0,26
Belfast	0,24
Barselona	0,23
Waiden	0,22

<i>Valgu %</i>	
Spencer Red	0,45
Kiano Red	0,33
Dominic	0,32
Addio	0,30
Steven	0,25
Wouter	0,23
Dorin	0,22
Lanold	0,21
Kodak Red	0,21
Lancaster	0,20
Relaks	0,20
Antar	0,19

<i>SPAV</i>	
Ruble	139
Berlingo	133
Strategist	129
Levi	128
History	128
Kismet Red	126
Cancun	126
Gordum	125
Delgado	122
Addio	122
Emdaru Red	122
Olmar	121

Kasutusel olevate pullide TOP

<i>Udar</i>	
Howie	137
Super	134
Cricket	131
Ruble	130
<i>Emdaru Red</i>	128
Shottle	128
Cancun	127
Match	126
Douglas	126
Perfect	121
History	121
Armstead	120

<i>Jalad</i>	
Maniac	125
Walnut	123
Duke	121
Marius	119
Ramsau	117
Ballett	116
Otler	116
Miracle	116
Wilmar	115
Barselona	115
Arnim	114
Alto	114

<i>SVAV</i>	
Cancun	137
Howie	134
Shottle	133
Ruble	132
Super	131
Perfect	128
History	126
Armstead	124
Jives	123
Cricket	121
Jaaron	121
Mister X	121

<i>SSAV</i>	
<i>Proman</i>	127
Cricket	127
Marlon	124
Kiano Red	123
Ciro	123
Douglas	122
Maniac Red	121
Profil	120
Lanold	119
Super	119
Ramsau	118
Horizon	118

<i>SKAV</i>	
Ruble	141
Cancun	135
History	135
Levi	133
Kismet Red	126
Sherac	125
Berlingo	124
Strategist	124
Super	123
Addio	122
Shottle	122
Klondike	122

Veiste müük

- Sisemüük
 - El riikidesse Poola, Läti
 - Schmollenberg probleemiks Tolliliit
-
- Nuuma-ja tapaveised
 - Poola
 - Liibanon

Sündmused

- 9-10.mai Luige Kevad
- 27. juuni üldkoosolek
- 12. juuni Ülenurmel 25 Vissi konkurss
- 19. juuni Saarte Viss 2014
- 1-6. juuli õppereis Inglismaale
- 26-27. juuli talupäevad
- 6.september Tõuloom 2014
- Jaanuar 2015 Seemendajate algkoolitus

Seemendajate koolitus

Tänan kuulamast!

